

זמני כניסת וציאת השבת

פרשה	כניסת	ציאת
ראש השנה	18:33	19:31
כיפור	18:21	19:19
סוכות	18:14	19:12
שלו תורה	18:05	19:03
בראשית	17:59	18:56

*לפי זמן ת"א.
לזמן ירושלים יש להויריד
15 דקות לכניסת השבת.
לזמן חיפה להויריד 9
דקות לכניסת השבת.

לכבוד שבת
יום טוב

נוסח תימן

שלא צ'ים

ירחון לחודש תשרי התשע"ט ליצירה בשי"ל לשטרות העורך: שלמה מחפוד יצ"ו כתובת המערכת: רחוב הגר"א ו, רה"ע

מ"ד הגאון הגדול הקב ה"ק אב"ק הל"י שליט"א

מצב רבוא' ו'א'ל'ן

עשרת ימי תשובה

כאשר האיש גזז את זנבו. לאחר מכן בא איש אחר והחליט לעקר את שניו, לעשות עמם סגולות, וגם אז שתק השועל וסבל בדומיה את עקירת שניו. אולם האיש השלישי הגיע ואמר, "טוב, אז אני אקח את עורו ואעשה לי מעיל פרוה". כאן הזדעזע השועל, ואמר: "בלי הזנב או השנים אני יכול להסתדר, אך אם נפשט את עורי יהרגני! לא נותרה לי כל ברירה!" ולתדהמת כלם, זנק השועל ונס על גפשו בכל כחו, עד שהצליח להחלץ מן העיר. והנמשל, ילדים חביבים: במשך השנה אנו מתמקמים לעשות תשובה, אך כעת - בעשרת ימי תשובה, אנו חייבים לנוס מהעברות שבדינו כמו מאש, ולחזור בתשובה שלמה אל חיק אבינו שבשמים, שהרי חיינו תלויים בכך!

בבואנו להסביר את מהות עשרת ימי תשובה, אשר מתחילים בראש השנה ומסתיימים ביום הכפורים, ראוי לצטט את לשון רבנו הרמב"ם בהלכות תשובה (פרק ב' הלכה ו'): "אף על פי שהתשובה והצעקה יפה לעולם, בעשרה הימים שבין ראש השנה ויום הכפורים היא יפה ביותר ומתקבלת היא מיד, שנאמר (ישעיה נ"ה, ו') 'דרשו ה' בהמצאו. במה דברים אמורים, ביחיד, אבל צבור - כל זמן שעושים תשובה וצוהקין בלב שלם הם נענין, שנאמר (דברים ד', ז') 'כה' אלהינו בכל קראנו אלי'.

מדבריו הקדושים אנו למדים את מעלת הימים הקדושים הללו לכלנו, גדולים וקטנים, כיצד לכל אחד יש לשוב בתשובה שלמה. ויש להטעים דבר זה, כי כאשר אנו שבים בתשובה - בנקים אלו מתקבלת התשובה ברוצן אפלו אינה בלב שלם.

על כן, רואים אנו כי צריכים לנצל זמן יקר כל כך כמו הימים הללו, ולשוב בתשובה שלמה, איש איש כפי דרגתו.

כמובן, ילדים חביבים, אין אתם מחזקים בתעניות וסגופים, ובלעדי כן אי אפשר לשוב בתשובה. עליכם לעשות זאת בדרךכם, בחזקת למוד התורה ובתפלה זכה של תינוקות של בית רבן, להתמיד ולשקד על הנלמד בתלמוד התורה, להתפלל בכונה, ועוד.

גם רבנו יחיא יצחק הלוי זצ"ל באגרת חזק לימים הנוצרים (נדפסה באיש ימיני חלק ב'), הזכיר את חשיבות למוד התורה העולה על הכל, והדגיש במיוחד: "הנה כי כן, אליכם המצוה הרבה והעצומה הזאת, להדריך את ילדי שעשועינו בדרך הישר ובבשת הפנים, להיותם פרי קדש הלולים, שבה יחיו ויזכו הם ואבותיהם לנחל שני עולמות.

בילקוט "מעם לועז" (והובא בספר שולחן מועד) הסביר את מהות הימים הללו על פי משל: שועל רעב הבחין ששער העיר פתוח לרוחה, והחליט לנצל את ההזדמנות. הוא נכנס אל רחובות העיר, והחל לחטף דברי מאכל מן העוברים ושבים. מזה חטף את הבשר, לשני את הירקות,

ולשלישי טרף גוזלים מהלול. אנשי העיר התרעמו, והחלו לרדף אחריו. הוא ברח כל עוד נפשו בו, אך בסוף הגיע לרחוב ללא מוצא, כשלא היו קיר גבוה ומאחוריו חוסמים הרודפים את המעבר.

לא נותרה לו ברירה, והוא נשכב על הארץ ועשה את עצמו כמות. קרבו אליו האנשים, וקראו בשמחה: "הנה השועל הגזלן, קבל את עגשו ומת!" השועל שמח כי הצגתו משלמת, וצפה רק שילכו האנשים, ואז יוכל ללכת לדרך.

אך אחד האנשים הכריז, "אני רוצה את זנב השועל, לעשות ממנו מטאטא!" חשב השועל לעצמו, "מטב יקח את זנבי ולא יהרג אותי", ולכן לא נע ולא זע.

מצב רבוא' סופרים

ארבעת המינים - מהפכה

יהודי תימן מהדרים בארבעת המינים ומדקדקים בכשרותם: הלולב, שיהיו עליו דבוקים בלא פירוד כלשהו, והאתרוג שיהא חלק ונאה בלא חזיות. הם מחבבים לולב האדף ואתרוג הגדול כדי שהתנאות המצוה תהיה נכרת לעין, ומתחרים איש ברעהו בהדור זה. אתרוג תימני נטול שושנתא מדרך ברינתו. הוא גדול בשעורו מן האתרוג של ארץ ישראל, ומשמש לא רק לנטילה אלא בעיקר לאכילה. האתרוג נאכל בתימן כל חג הסוכות והוא אחד מפרות החג. עולי תימן העלו עמם זן זה לארץ ישראל, ומחשש לאתרוג מרוב מקפידים הם ונטילים אתרוג תימני גם בארץ.

כל יהודי קונה לעצמו ארבעה מינים כדי שיזכה במצוה משלו. גם כאשר ארבעת המינים עולים בדמים יקרים דוחקים עצמם וקונים, מתוך חבה למצוה. אין סומכים על אחרים ואין נוהגים שתפוח במצוה. לבשת תחשב לו ליהודי להכנס לבית הכנסת ולרנו את ההלל כשידיו ריקות. לתינוקות מכינים ארבעה מינים,

פצרכם וכמדתם, כדי לחנכם למצות, אך אין מדקדקים בכשרותם. את ההדס והערבה אוגדים סביב הלולב בעלי לולב, כדרך שאוגדים את הירק, ולא בקליעה העשויה לדבר כמקביל אצל אחינו האשכנזים.

לשם הדור מצוה מוסיפים לאגדה בדי הדס, וסומכים הם בזה על מנהג הישיבות בבבל ועל התר הגאונים. לפנים הוסיפו הדס משלש ולא חששו לבד תוסוף, אך בדורות האחרונים נוהגים להוסיף בהדס שוטה. תוספת ההדס השוטה לאגדה מוסיפה נוי למצוה, ומגינה על ההדס והערבה שלא יכמשו ויבישו. מלבד זה עוסקים את ה'מצוה' יום יום במטפחת לחה, ובגולה הניחו אותה מאחורי כדי המים במטבח, שהוא מקום לח וצונן. בדרך זו נשמרה רענונותה כל שבעה.

"וְיִזְכְּרוּם לְפָנֶיךָ יְיָ בְּיוֹם הַהוּא כִּי יֵצֵא עַם יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם"

מאכלות ימין

ספורו של יחיא התימני

(על פי חיבורו, בספרו "יחיא התימני" שיצא לאור בקרב בספר "אגדות תימן")

יחיא התימני מקצועו היה צורפות. מקצוע זה ירש מאבותיו, אשר ירשוהו מאבות אבותיהם. יחיא הצטיין במקצועו בדקדקנות למופת. עשרות דגמאות של תכשיטים יצאו מתחת ידו, ובכללן לא נמצאה שגיאה קלה. שמו ושם עבודתו יצאו להתלהב בשוק הצורפים, ומי שרצה לקנות דבר משלם עבודה יפה ונקמה, מלאכת אמנות, כסף ללא סיוגים, היה פונה ליחיא.

בדור ה' פרנסתו מצויה, כמאמר חז"ל: "ברוך ולא בצמצום, בהתר ולא באיסור, בנחת ולא בצער". ארבעה ימים היה עובד בשקידה מרובה, וביום חמישי היה משקו את תוצרתו ביום השוק, במחיר משלש מאותים אחרים, כדי להביא את ריחו של יחיא. עשה תכשיטים והחתים אותם בחותמת מזופת של ישב ולמד תורה, משנה ואגדה. וכן התנהלו חיי בן ששקט ובנחת.

שני ילדים היו לו ליחיא, בן ובת, ושניהם חמדנים וטובים, אוהבים ומכבדים את הוריהם. למינים, יצא רגו הצורפים עליו, מרב קנאה וסנאה על הצלחתו. ויהי ביום חמישי, יום השוק, זמם צורך ערבי מזמה רעה, כדי להביא את ריחו של יחיא. עשה תכשיטים והחתים אותם בחותמת מזופת של יחיא. התכשיטים היו מזופתים - כסף מערב בנחשת.

הקונה, שגננה את התכשיטים, ויהי שותף לעלילה הנרקמת נגד יחיא - פנה לקצין הממנה על השוק, ויחיא נעצר והועבר למשטרת המחוז, בטענה שמכר כסף מזוי, ותחת שישב לביתו בדרך כל יום חמישי נעצר. לצערו של יחיא לא היה בול, ובחידו שלא נתנו לו להפריד את דבר העלילה ולהוכיח צדקתו. אשתו וילדיו חכו לבואו למנות ערב ביום חמישי, בדרך מאז, אולם יחיא לא הגיע. בשעות הראשונות חשבו - משהו עכבו: פרע חמורו בדרך, מסחר גדול היה לו, וכדומה. אך הלילה הגיע, השעה מאחרת, ושערי העיר נסגרו, ומשפחתו מצפה. הצפייה נהפכה לראגה, והדאגה לתורה.

שלוש הנפשות שבבית, אשתו ושני בניה, עלו לגג לצפות מנן יבא, אם בכל זאת יגיע. אפילו השכנים תמחו מה קרה ליחיא האוהב, לא ראו אותו ולא את חמורו, חוזר כמנהגו. אשתו, לא נכלה עוד להתאפק, ובכחה בינה לבין עצמה שלא להדיא את הילדים. ובקשרותה שלא הגיע, יצאה והלכה אל החוזרים משוקו ואלה מהם פשר דבר.

הכלה לראשון והוא נגוס. השני טען שהיה עסוק בעבודה ולא ידע דבר. דבר זה הבחילה. רק יד משפחתם, ויפה אמר לה: "בני בליעל העלילו עליו כי זנף תכשיטים של כסף ומכר לערבי, אשר תלונן עליו במשטרה והוא נעצר". דבר זה געז את אשת יחיא, והיא פרצה בכי ובצעקות: "מה עשו בלעיל, האב השר והטוב, אבי ילדי?"

כשנודע ענין זה לבן, שהיה אוהב את אביו מאד, אמר: "אני אפר עצתם בתפלה". עלה לגג, כון לבו לשמים, עמד בכיון ירושלים, והתפלל חרישית. ובפנותו לשמים אמר: "רבונו העולמים, מסר את חסידך יחיא ליד בני בליעל להתעלל בו. כי יודע אתה, כי אף יחפצו לפגע בישר לבן, ומיעניו ולגו שתי

דמעות גדולות. שתי דמעות אלה עלו לשמים, וזעקו את מלאכי הרקיע, עד אשר נפתחו להם דלת בשמים, ושתי התיצבו לפני בורא עולם וטענו לפניו: "אנו שתי דמעות, קרבו תמים לפניך היום, למען הצל כבודו ונשמתו של אביו יחיא. הן גלוי לפניך שהוא צדיק ושר, ורשעים העלילו עליו!" הבן לקח פתקה וכתב בה: "כל מוצא נר זה מתבקש לשתר את אבי יחיא החף מפשע, ולא - תשארו הרוח!" וזק את הפתק לכיון ירושלים, ויחכה מתעטף בסליתו לתשובה.

אחר פתק שזרק לכיון ירושלים, נשאתו הרוח הרחוק הרחק אל מושל המחוז. המושל קם בשעות הבקר המקדמות להתפלל בדרך יום יום, פרש את מחצלת התפלה, עליה הוא רגיל להתפלל, התכונן לתפלה, והנה הרוח פרצה את החלונות, העיפה את המחצלת החוצה, ומנעה ממנו את התפלה. הוא בקש משלחו להביא את המחצלת, סגר את החלונות וחשב להתפלל. והענין חזר על עצמו, והמחצלת התעופפה מחלון אחר. וכך חזר ונשנה המעשה.

דבר זה הביא אותו במבוכה ובשאול "מה לעשות? מה קרה היום שאני יכול להתפלל? הרוח שבאה ממאליהם, מונעת ממני לעבד עבודת בורא". הוא החל לחשב מה עשה באותו יום, כמה חטא, כמה נמנע ממנו עבודת בורא? אין זאת, כי יש משהו למעלה מבינתו! בקש לסגר את החלונות, אולם הרוח החזקה פרצה אותם, והתפרצה אל מבואות הבית, ומשתוללת לעקר את הבית מסודותיו, ואת עצי הן והבהמה אשר בבית. הדבר געז אותו מאד. הוא החזיק ראשו בידו ואמר: "מה פשעי ומה חטאתי? מה פשר הרוח הזאת בחדשי האביב, ומה רצונה ממני ומביתו?!"

בעודו שקוע ברהורים נגים, והנה הרוח הכניסה פתק בדרך החלון והטיחה אותו בפראצו, וכל שהוא מרחיקו, הוא חוזר אליו. דחפו לרצפה כמו שדוחפים זבוב טרדן, והרוח דחפה אותו עצמו אל הרצפה. הוא קם, ואחריו עף הפתק. דחפו לצד, והרוח דחפתו לאותו צד. לא עלה בדעתו לראות מה כתוב בפתק זה, עד שהרוח חבטה אותו לפתע בפניו, ואז לקח את הפתק ונין בו, ובאותה שעה שקטה הרוח.

אף הפתק היה כתוב בכתב עברי, כתב ושרה שהמושל אינו מבין. המושל הזעיק את אחד משומריו ובקשו באופן דחוף למצא מי שיקרא מה כתוב בפתק זה. "ישנו יהודי אחד, עצור בבית המעצר, יתכן שהוא יודע". "הביאוהו מיד", צוה המושל.

יחיא התיצב בפני המושל, וזה הראה לו את הפתק. פניו של יחיא החזירו וידו רעדו, כי הפתק שבידו כתב של בנו, ובו כתוב:

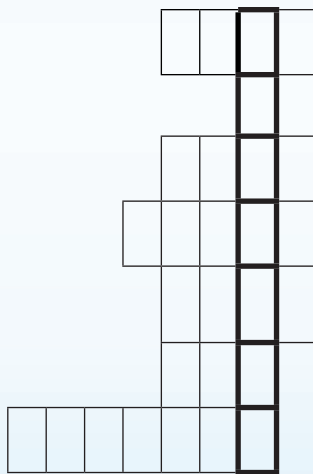
"המוצא נר זה מתבקש לשתר את אבי יחיא החף מפשע, ולא - תשארו הרוח!" פשרה המושל את התנהגותו של יחיא, פחד ואמר ליחיא: "הגד לי מה כתוב, ומי?" קרא יחיא מה שכתוב ואמר: "לצערי, עלי להגיד לך האמת, כתב זה הוא כתבו של בני". המושל פנה ליחיא ואמר: "אל תצטער ואל תתנצל, סע מיד לביתך, לאשתך ולבניך, ומעליך יבאו על ענשם. בך גיס את צבאות השמים ובראשם הרוח, והם עמדו לעקר אותי מביתי, עצי ובהמותי, וכל אשר לי. לבן, אני מודה לך בשנע ממני לעשות עולה. ממך אני מבקש סליחה, ומבנק רחמים. הודרו ואלהים עמו!"

הדבר נודע ברבים, וליחיא ובנו נתוספה בעיני הבריות מעלה של קרובים למלכות שמים. ותחת ששונאיהם יביאו עליהם קללה - ברכה. ותחת קלון - כבוד. ותחת צער - רוחה. ועל שונאיו נתקנים דברי החכם מכל האדם: "חפר גומין בו יפול" (קהלת י, ח), "כרה שחת בה יפל וגלל אבן אליו תשוב" (משלי כ, כ).

פיצוח ושששש

גלו מהן צמד המלים הקשורות לחידוש זה, המסתתרות בתוך הפשפופ...

1. מגלה שאותה קוראים בשמחת תורה.
2. ביצד נקרא ענף בודד של הדס?
3. אותו שמים על הסכה.
4. ביצד מכנים יהודי תימן את ההדס?
5. ברכה בין פפור לסכות: "___"
6. השלימו: "סמן ___ יהיה לכל".
7. ביצד נקראים הפיוטים שקוראים בזמן שפונענעים ארבעת המינים?

זוכה החודש שמעון כהן הי"ו מתל אביב

בין הפותרים נכונה יגרל מכוואט מפאר,

את הפתרונות יש לשלח לשמואל מחפוד - הגר"א 1 ראש העין.

נתן לממש את הזכיה ב"נוסח תימן" ביריבובים 26 בני ברק.

האכה ואנה

מקיעות שופר

בכל חדש אלול תוקעים בשופר לאחר הסליחות, כפי שתקעו בשופר משעלה משה רבנו להר, וכדי למנע העם מחטא ועון, מן שעששיו מתקרב הזמן של יום הדין. ואחר כך, מן שהתחיל משום סור מרע, תוקעים גם כן כל החדש, שיעשו טוב. וסמך לדבר, תקעו בחדש שופר - משמע חדש שלם.

ודבר זה בכדי לעורר תשובה על הראשונות, והיו גם חרדים לעשות טוב להבא, כי קול השופר מחזיר ומעורר, שפאמר אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו, דהינו שיהיו חרדים לעשות המצות יותר מבשאר ימות השנה. והטעם שמזכירים ליום הדין, שפאמר ביום ההוא יתקע בשופר גדול. ועוד, כדי לערבב את השטן, שלא ידע מתי יום ראש השנה ויקטרג. ועוד, שכל יד קול השופר הוא מתערבב, שזוכר גם את יום דינו (שתילי זיתים)

כתובה תימנית

כתובה מפוארת בנוסח ק"ק תימן

יע"א, ערוכה בצורה נפלאה ע"י

הרה"ג שלום נגר שליט"א.

בתוך מארז צבעוני.

כוללת שני העתקים.

במחיר של: 18 ש"ח

במקום: 35 ש"ח

המכנע מונבל ללקוחות פרטיים ולא למשקנים ולחודש תשרי התשע"ט בלבד, עד גמר המלא.

* ספרים * טליתות * דיוקים * לבוש תימני * גריל לפיתות * פלטה מתקפלת לשבת ועוד.

רחוב בירנבוים 26, בני-ברק א' ה' - 21:00 - 10:00, יו"ב 13:00 - 9:00

טל: 053-3336661 053-3336661 www.nosachteiman.co.il

תבאע לחודש תשרי